## Baugsstaðir - vesturbær

Baugsstaðir eru austasta jörð Vatnsleysustrandar við sjó, og jafnframt elsta byggða ból. Ingimundur gamli Baugur Þrándsson er hafði fyrst aðsetur hérna fyrsta vetur sinn á Íslandi, um 890.
Í Baugsstöðum hefur verið kirkjuból frá 1775, en fasteignamatið frá árinu 1861 metur Baugsstaði í einkunn, fá á 13.9 hundruð, en gefur eldra mati, 23 2/3 hundruð. Skýringa á þessum mismun má vafalaust draga af ummælum Dr. G. J., Bólstaðir. bls. 21 „Um ábúendur á Baugsstöðum er allvel kunnugt á 13. öld. Jörðin var í tölu höfuðbóla landsins. og sátu þar að búi auðugir höfðingjar um alllangt skeið. Eftir það koma Baugsstaðir ekki við sögu fyrr en á 17. öld." Í bls. 20, sömu bókar segir Dr. G. J. „Baugsstaðir voru fluttir endur fyrir löngu, og hefir þar nú Vatns- Baugsstaðir, sem kunnir eldri ábúendur. Hve langt er síðan að fluttningur þessi átti sér stað, að í jarðabók Á. Mgn. 1708 segir, að það séu munnmæli. að „þar hafi til forna jörðin Baugsstaðir verið og fyrir sjávarháska þaðan það flutt hafi, sem nú stendur kirkjan"" Sjór hefur þarna eytt verðmætu landi, og þó sú eyðing virðist að mestu stöðvuð, þá þarf enn að gæta bæjarstæðisins því þar brýtur sjór, þegar mest hafrót gerir, nú þriggja metra háan [redacted] rofbakka.

Bæjarhéraðsins - vesturhl. framanhalls

Á landeignina á Bæjarstöðum skaddi nýjg hinn mikla fornaminnahraunsins til vesturhlíðanna á Eyrarbakka og síðar Stokkseyri. Heim sendu jarðeigur gröfst niður og umferðin leitaði á ótrúðna landi. Sex skakkar á Bjórinn eru fella og efstu vor bændfláðu. - sjá austurhl og Hólakot.

Fm. 77: Jörð 2.405 fms., hús 8.026 fms. Tún: 35 ha, heyfeng 1500. Búsbóf: kýr 28, ær naudgripir 16, hrossa 3, sauðfé 88.

Fólksfjöldi hreppa - Ölfus, jörð

Núverandi ábúendur og eigendur

1950- Birgir Pálsson og hús 6.7.25 og Lína Georgsd Byrning f. 17.11.1930, Rvk.

-.- Sigurður Pálsson f. hér 30.5.1928 - ógiftur

Annað heimafólk: Niðir Borða - nirðs.

Fyrri ábúendur

1882-1918 Eðmundur Jónsson og Guðný Ásmundsdóttir

1905-1918 Birgir Eðmundsson og Kristín Jóhannsdóttir

1918-1950 Páll Eðmundsson og Elín Jóhannsdóttir

Hús:

Íbúðarhús I, timburhús, hæð, ris, 3 herb. eldhús, hæð, gangur. 280 m³ - að skoðun til frá 1897 - ógott viðhald.

Íbúðarhús II, steinsteypt, hæð, ris, 6 herb. eldhús. hæð, forstofa. Byggt 1960-63. 500 m³.

Fjós, steypt, f. 45 gr., fjárhús f. 100, heyhl. 500 m³, 2 votheys turnar, 2 geymslur 500 m³. Birgðarhús í hlöðu